

ไพวัน เพียปะลัด : การแพร่กระจาย พฤติกรรม และ ภัยคุกคามของค้างห้าสี
PYGATHRIX NEMAEUS ในพื้นที่อนุรักษ์แห่งชาติหินนามนอ แขวงคำม่วน ประเทศ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.พงศเทพ สุวรรณวาริ,
168 หน้า.

ค้างห้าสี เป็นสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ตามบัญชีขององค์การสากล เพื่อการอนุรักษ์
ธรรมชาติ จำนวนประชากรของค้างห้าสีพบมากที่สุดในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่อนุรักษ์แห่งชาตินากาย - น้ำเทิน และหินนามนอ แต่
ข้อมูลการศึกษาประชากรในธรรมชาติยังมีอยู่น้อยมาก การสำรวจตามเส้นทาง การติดตาม
พฤติกรรมสัตว์ และการสัมภาษณ์ชาวบ้าน ได้ถูกนำมาใช้ เพื่อศึกษาค้างห้าสี ในพื้นที่อนุรักษ์
แห่งชาติหินนามนอ ในแขวงคำม่วน บริเวณตอนกลางของประเทศลาว ซึ่งมีสภาพเป็นเขาหินปูน
ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 ถึงมิถุนายน พ.ศ. 2551 ผลการศึกษาพบว่า ความหนาแน่นของ
ประชากรค้างห้าสีเท่ากับ 5.8 ± 4.7 กลุ่มต่อตารางกิโลเมตร จากการสำรวจ รวมระยะทางทั้งสิ้น
142.8 กิโลเมตร จำนวน 25 เส้นทาง ใน 10 พื้นที่ โดยมีประชากรทั้งหมดประมาณ 17,765 ตัว ใน
พื้นที่อนุรักษ์แห่งชาติ หินนามนอ ค้างห้าสีไม่ได้อาศัยเฉพาะบริเวณเทือกเขาหินปูน แต่จะพบมาก
บริเวณป่าดิบเขา (48.12%) ป่าดิบ (35.5%) และป่าผสม (14.0%) ในช่วงฤดูฝนค้างห้าสีจะถูกพบ
มากบริเวณป่าดิบ (42%) และหากินในพื้นที่ราบที่ต่ำกว่า ส่วนในฤดูแล้งพบอยู่ในที่สูงถึง 653 เมตร
จากระดับน้ำทะเล จากการติดตามพฤติกรรมของค้างห้าสี 2 กลุ่ม (จำนวน 19 และ 39 ตัว) โดยใช้
เทคนิคการกวดส่อง พบว่า ค้างห้าสีใช้เวลาในการหาอาหารมากที่สุด (39.5%) บริเวณเรือนยอด
ต้นไม้ รองลงมาคือ การหยุดนิ่ง (18.9%) เพื่อจ้องมองภัยคุกคาม และการนอน (13.8%) แต่ใช้เวลา
กับพฤติกรรมทางสังคมน้อยที่สุด (5.0%) ซึ่งเวลาที่ค้างห้าสีใช้ ทำกิจกรรมต่างๆ เป็นผลมาจากฤดูกาล
และความกดดันจากมนุษย์ พืชอาหารที่ค้างห้าสีกินมี 112 ชนิดจากทั้งหมด 189 ชนิดที่จำแนกได้
โดยค้างห้าสีจะชอบกินผลไม้มากกว่าใบอ่อนในฤดูฝน ภัยคุกคามหลักของค้างห้าสี และสัตว์ป่าชนิดอื่นๆ
ในพื้นที่นี้ คือ การถูกล่าโดยมนุษย์ ซึ่งพบหลักฐานสูงถึง 0.3 ซิ่นต่อกิโลเมตร การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงพื้นที่ที่อยู่อาศัยแดนประเทศลาว เวียดนาม และ ชุมชนเวียดนาม มีจำนวนของภัยคุกคาม
สูง ความสัมพันธ์ระหว่างการล่าสัตว์ป่า และการค้าสัตว์ป่ามีความเกี่ยวข้องกับฤดูกาลเพาะปลูก โดย
พบว่า การล่าสัตว์ป่าจะพบมากในช่วงที่ชาวบ้านว่างเว้นจากการทำนา

สาขาวิชาชีววิทยา

ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา _____

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

PHAIVANH PHIAPALATH : DISTRIBUTION, BEHAVIOR AND
THREAT OF RED-SHANKED DOUC LANGUR *PYGATHRIX NEMAEUS*
IN HIN NAMNO NATIONAL PROTECTED AREA, KHAMMOUANE
PROVINCE, LAO PDR. THESIS ADVISOR : PONGTHEP
SUWANWAREE, Ph.D 168 PP.

DOUC LANGUR/ *PYGATHRIX NEMAEUS*/ LIMESTONE, HIN NAMNO
NATIONAL PROTECTED AREA/ PRIMATE

The Red-shanked Douc Langur is an endangered species according to IUCN Red List. The largest population of the species has been reported in Lao PDR especially in Nakai-Nam Thuen and Hin Namno National Protected Area but no study of a wild population is currently undertaken. A combination of transect walks, animal observation and villager interviews were conducted in Hin Namno NPA, a limestone habitat in central Lao, PDR., from February 2007 to June 2008. The group density of Red-shanked Douc Langur was 5.8 ± 4.7 group km^{-2} from a total survey of 142.8 km, 25 line transects in 10 study camps. This gave an estimate of 17,765 individuals in Hin Namno NPA. They were not restricted to limestone habitats but frequently found in hill evergreen forest (48.12%), evergreen forest (35.5%) and mixed deciduous forest (14.0%). During the wet season, they used mostly evergreen forest (42%) at low elevation and flat ground especially for feeding. In contrast, they lived at higher elevation ranging up to 653 m above sea level during dry season. In addition, the observations of two groups (19 and 39 individuals) of the animal through scan sampling method revealed that Red-shanked Douc Langur spent the highest proportion

of time feeding (39.5%), followed by inactive (18.9%) for monitoring threats and sleeping (13.8%), while social activity was the lowest (5.0%). The time budget and activity of this animal were influenced by season and human pressure. The food plant species which the animals used are as many as 112 out of 189 plant species identified in the area. They preferred fruits over young leaves during the wet season. The main threat to the population of Red-shanked Douc Langurs in Hin Namno NPA was hunting and the level was very high (0.3 individual threat per km). The site closed to Lao-Vietnam border and any Vietic community had the highest number of threats. Finally, wildlife hunting and trade were related to cropping season, while hunting being much more pronounced when villagers were not engaging in farming.

School of Biology

Academic Year 2009

Student's Signature_____

Advisor's Signature_____

Co-advisor's Signature_____

Co-advisor's Signature_____